

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Fulev. Regele Ferdinánd 4/22.

(Józsei Hírcsoport.)

Működési hely: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
181.

Mecseleltek naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Évesz évre	— —	1080 Let
Fél évre	— —	540 Let
Negyed évre	— —	270 Let
Havonta	— —	90 Let
Hirdetések díjazás szerint.		

FGYFS SZÁM ÁRA	—	5 Let
VASÁRNAP	— —	6 Let

Bucurestben 50 banivai 15bb

Kommandirozható szavazás

Tul a Nagykrivánon, zólyomi határon nagy mostanában az izgalom. Választásra készülődnek a szomszédban: Csehszlovákiában. Ez az előkészület azonban jóval mozgalmassabb, mint nálunk Romániában, ahol a propagandagyűléseken és gyűlésengedélyharcokon kívül jóformán semmi különösebb sem történik. Odaát egészen másképp van a dolog. Csehszlovákiában egészen modern, vagy inkább tulmodern módszer szerint szavazati joguk van a katonáknak is. Hogy mi indította a cseh választójogi törvény megalkotóit arra, hogy a hadsereg tagjainak is adjanak szavazati jogot, azt bajos volna most eldönteni, az azonban tény, hogy ezt az adottságot kitünően ki tudják a csehek a maguk javára használni, szépszámu kisebbségeik ellen. Mert mi a cseh választási előkészületeknek egyik legfőbb jellemvonása? Az, hogy ilyenkor valóságos fiókmozgósítás zajlik le az országban. A magyar és német hadseregrészeket elviszik a cseh vidékekre, a cseh katonákat pedig a magyarok és németek által lakott területekre dirigálják és ezek új állomáshelyükön gyakorolják szavazati jogukat. Nem utolsó ötlet ez a kormánypárti voksok felszaporítása céljából.

Mert tessék csak elképzelni a magyar meg a német bakát olyan vidékeken például: Pardubitzban, ahol nem is állítanak fel magyar vagy német listát, hogy mit csinál? Leszavaz valamelyik cseh, lehetőleg persze a kormánypártra. Kifejezősen, ha a kapitány ur, ugy barátságosan és halkán megadja erre az utasítást. És mit csinálnak a magyar és német vidékekre vezényelt csehek, ahol kisebbségi listák vannak? Leszavaznak a cseh pártokra és ezzel meghamisítják a népakarat tényleges megnyitvánulását.

Képzeli-e csak el, kedves választó polgártársak, Znainban vagy Rózsahegyén, Égerben vagy Turócszentmártonban akár kisebbségi, akár szlovák ellenzék nagyon szorongatja a kormányjelölteket esélyekben. A választási elnök felveszi a telefonkagylót. Halló hadügyminiszter!... Erősítést kérünk. S futólépésben, esetleg teherautókon felrobog egy század, egy zászlóalj, ha kell egy gyalogdandár választópolgár. Kell-e szebb győzelem a cseh sasok számára, mint egy ilyen fajta választási diadal?!

Valami kis bibije azonban mégis lesz a kommandirozható cseh választójognak. Államgyógyászati nyelven a bajt úgy diagnosztizálhatjuk, hogy katonapolitika.

A katonaság politizálásával a katonapolitikával lehet pillanatnyi sikerekre számítani, de nem lehet tőle nagyon sokáig nyugodtan aludni egy köztársaságnak. A katonapolitika

Vaitoianu és Argetoianu kilépett a liberális pártból.

A két politikus hír szerint az Averescu-pártba lép át. — Iasiban a liberálisok is létesítenek voinic-szervezeteket.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Teljesen megbízható forrásból vett értesülés szerint

Vaitoianu tábornok és Argetoianu volt földművelésügyi miniszter ma bejelentették kilépésüket a liberális pártból.

Jól értesült politikai körökben egészen biztosra veszik, hogy

a két politikus belép az Averescu-pártba.

Ezt úgy magyarázzák, hogy bizonyos liberális körökben meg vannak győződve arról, hogy a liberális párt egyhamar nem kerülhet uralomra, ellenben egész valószínű, hogy a mostani kormányt rövid időn belül Averescu kabinetje fogja felváltani. Az új Averescu-kormányban helyet foglalna ugy Vaitoianu, mint Argetoianu. A két politikusnak a liberális pártból való kilépése, valamint az ehhez fűzött kombinációk Bucuresztben nagy feltűnést keltettek.

A lapok egyébként különböző kommentárokat fűznek a liberális párt kebelében támadt ellentétkehez. A párt október 2-iki végrehajtó

bizottsági ülésén Bratianu Vintila és az öregek novemberre kívánják kitűzni a pártkongresszust, amelyet azonban Duca és a fiatalok tavaszra akarnak elhalasztani. Ugyancsak a végrehajtó bizottság ülésén fogják tárgyalni a parlamentbe való visszatérés kérdését is. A liberálisok most már belátják, hogy a parlamentből való kivonulás nem volt szerencsés taktika. Sokat irnak a lapok a Bratianu Vintila és Argetoianu közötti ellentétkekről is. A Nemzetközi Bank felállításával kapcsolatban Duca tegnap este ismét felkereste Argetoianut, de ezuttal sem sikerült megfelelő megoldást találni az ellentétke kiegyenlítésére.

A Lupta értesítése szerint a iasi-i liberálisok voinic-szervezetek felállítását kezdték meg. A lapok ugy tudják, hogy Duca és Bratianu Vintila ellene vannak a mozgalomnak és helytelenítik George Bratianu ilyen irányu tevékenységét.

Egy millió bevételük volt a városi moziknak az első hónapban

Helyreállott az 1929. évi költségvetés egyensulya. — Az üzemeiktől befolyó jövedelmek tehermentesítik a polgárságot. — Lutai Cornel dr. a város gazdasági helyzetéről.

(Arad, szeptember 27.) Arad 1929. évi költségvetése majdnem teljesen készen áll. Dr. Lutai Cornel elnök már átvizsgálta a tételeket és az egyes kiadásokat erősen csökkentette, ugy hogy a költségvetési egyensuly teljesen helyreállott. Érdekes, hogy a városi gazdaság az idén szerepel utoljára a költségvetésben, mert

a jövő évtől kezdve beérkező az összes városi földeket, ami egy millió lej befektetés nélküli tiszta jövedelmet jelent a városnak.

Ma már a mozi jövedelmével is tisztában van a város vezetősége. A kimutatások nagy bevételről számolnak be, amennyiben ma megállapítást nyert, hogy

a jelenleg működő két városi mozi 25 nap alatt 950.000 lej bevételt eredményezett, ami egy év alatt 12 millió lejt tesz ki.

A költségvetési munkálatok ügyében ma beszélgetést folytattunk Lutai Cornel dr. elnökkel, aki a következőket mondotta:

— A költségvetés teljes egyensulyban van.

a hadsereg teljes megoszlását vonia maga után. Kezdeti fokon a katonaság politizálása csak a civileknek árt. Ameddig tudniillik a katonaság még fegyelmezett. Amíg a bakai politikai meggyőződése, elvei pontosan alárendelődnek, pontosan igazodnak az őrmester politikai nézetéhez, mint egy arcvonal s amíg az őrmester nézete a százados uréval, a százados uré a generáliséval s a generális uré a kormányelnökével azonos. Egyszóval az aranyállapot mindaddig tartható, amíg lazulás nem áll be a diszciplínában. Viszont a diszciplína és meggyőződés tűz és víz, pokol és

Nemcsak, hogy deficit nem mutatkozik, hanem behoztuk azt a nyolc millió lejes deficitet is, amit a mult városi házi rezsinn hagvott ránk. A mozik jövedelme teljesen kielégítő, amennyiben

karácsonyra már amortizáltuk a jelenleg működő és az október hóban megnyitóló két-két városi mozit. A jövő év júniusára pedig a tavasszal építendő nagy városi mozit is teljesen amortizáltuk.

ugy, hogy a jövő befektetéseit már a mozik jövedelméből eszközölhetők. Az autobusüzem kibővítése is küszöbön áll, ugy, hogy

a befolyó jövedelmek lehetővé fogják tenni a városnak, hogy a polgárság terheit a minimumra csökkentse.

Az idei költségvetésnél, a legutóbbihoz képest, a város vezetősége a különböző tételeknél riz millió lejt takarított meg. Hogy csak két tételt említsek: a cluj opera szubvenciójánál 400.000 lejt és a ségai templom építésénél 400.000 lejt töröltek. Ez a két tétel maga majdnem egy milliót tesz ki.

menyország. Akárcsak Szerbia, Spanyolország, Portugália és Görögország példája mutatja: baj van ott, vagy baj lesz ott, ahol a katonaság beleavatkozik a politikába. A katonaság nem politikára való, a hadseregnek egészen más a hivatása, minthogy voksaival eldöntse egyik vagy másik civil-párt sorsát. Röviden: Ez a dolog már mégis csak jobban van nálunk. Mert itt a hadsereg: hadsereg. Nem pedig politizáló civilek katonaruhába bújtatott társasága. Mint odaát a szomszédban.

Schober kancellár programot adott.

Nehéz helyzet előtt áll a kormány. — Az új kancellár' védelmébe vette a Heimwehrt. — Ausztria külpolitikájában nem várható változás. — Ausztria félhet a polgárháborútól. — Vita a kormányprogram felett.

Holnap ismét kritikus napja lesz Bécsnek.

Schober távirata a német kancellárhoz.

Bécsből jelentik: A nemzeti tanács ma folytatta ülését. A délelőtt 11 órára kitűzött ülés megnyitása erősen késett, miután a kormány nem készült el a felolvasandó nyilatkozattal. Végre háromnegyed egy órakor az elnök megnyitotta az ülést, majd felolvasta a kancellár átiratát, amely közli, hogy a kormány tagjai ma reggel letették az esküt. Ezután bevonult az új kormány, élén Schober János birodalmi kancellárral.

Elsőnek Schober kancellár beszélt. Kijelentette, hogy amikor 1921-ben beszélt a kormányválságról utóljára, akkor azt mondta, hogy a kor és az ország szükséglete teremtette meg a kormányt. Most sem mondhat mást. A jelenlegi kormány nehéz helyzet előtt áll, úgy belpolitikai, mint gazdasági tekintetben. A politikai helyzet az egyes pártok között rendkívül módon kiéleződött. A lakosság körében az utóbbi időben erős mozgalom indult meg az alkotmány revíziója érdekében. *Ezt a népmozgalmat egy demokratikus országban nem szabad figyelmen kívül hagyni.* Schober kancellár eztán a Heimwehrt beszélt, amelyet védelmébe vett.

A Heimwehr alakulása — mondotta — az 1927 évi júliusi eseményeknek köszönhető. Helytelen és igazságtalan a Heimwehrt azzal vádolni, hogy államcsínyt készít elő és polgárháborút akar. A külföldön is olyan hírek terjedtek el, amelyek szerint ez az alakulat puccsot akar. Szembe kell szállni ezzel a külföldi híreszteléssel. Megfelelő kapcsolatot kell létesíteni a Heimwehr és a kormány között. Ennek az alakulatnak bizonyos kívánságai vannak egyes közintézmények megreformálására vonatkozólag. Tudomásul kell venni ezeket a kívánságokat és azokat, amelyek jogosak, teljesíteni kell.

Schober kancellár ezután Ausztria külpolitikájáról beszélt és kijelentette, hogy abban nem várható változás.

Ausztria meg akarja tartani és ápolni a baráti jóviszonyt szomszédaival. Az ország nem csatlakozik egyik államcsoporthoz sem, hanem meg akarja őrizni semlegességét. Végül kijelentette, hogy sok munka vár az ország vezetőire és ezért felhívta a nemzeti tanácsot, gyorsítsa meg munkája tempóját.

A kancellár beszéde után megindult a vita a kormányprogram felett. Elsőnek Dalberg szociáldemokrata képviselő szólalt fel. Kijelenti, hogy pártja nevében elismeri az alkotmányreform szükségességét, azonban ennek a reformnak meg kell felelni a tényleges hatalmi viszonyoknak. Az alkotmányreform nyújtson módot arra, hogy legális eszközökkel akadályozzanak meg minden rendbontási törekvést. Az nem tagadható le, hogy

Ausztriának oka van még félni a polgárháborútól, vagy puccskísérletektől, amelyek a Heimwehr-szervezet törekvéseinek eredményei.

A Heimwehr jogfejtésére törekszik és ez váltja ki az elégedetlenséget a nép között. Az új alkotmánytervezetnek az lesz a legnagyobb értéke, ha biztosítja a békét. Pártjának nevében kijelenti, hogy bizalmatlan a jelenlegi kormánnyal szemben és a szociáldemokraták ezentúl is harcolni fognak az ellenzék táborában jogaikért.

Kunschak keresztényszociálista szólalt fel ezután. Válaszol Dalberg beszédére és tiltakozik az olyan beállítás ellen, mintha a Heimwehr osztályuralomra törekedne. Ez nem áll és a szociálisták azzal a hibával vádolják a Heimwehrt, ami miatt őket kárboztatták. A keresztényszociálisták mindig a munkásság érdekeiért harcoltak, ezt semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy kivárták a nyolc órai munkaidőt. Bizalmat szavaz a kormánynak és reméli, hogy az új miniszteriumnak

módjában lesz a nép érdekeiért és felelősséget vállalni. Azzal fejezi be beszédét, hogy az új kormány új utakon haladjon, de régi feladat előtt áll, amelyet meg fog oldani.

Ezután Wottava nagynémet és Schönbrunner gazdasági agrárpárti képviselők beszéltek. Mindketten a Heimwehr mellett foglaltak állást. Schönbrunner kijelentette, hogy Ausztriának a kisantanthoz való csatlakozásáról szó sem lehet. Ausztria német testvéreivel tartozik már ezer esztendeje és mindig hű marad a birodalmi Németországhoz.

Bécsből jelentik: A szociáldemokraták engedélyt kértek, hogy 28-ikára, holnapra ők is felvonulhassanak. Schober kancellár megta-

Októberben már a felemelt nyugdíjakat fizetik ki.

A városi nyugdíjasok illetményeinek 15 százalékos emelésére még nem történt intézkedés.

(Arad, szeptember 27.) Ma megérkezett az aradi prefekturára a belügyminiszteri rendelet, amely közli, hogy a nyugdíjasoknak kiutalható a legutóbb megszavazott 15 százalékos nyugdíjemelés. A miniszteri rendelet nyomán Marsiau Justin dr. megyei prefektus ma rendeletet adott ki a megyei számvevőségnek, hogy október hónapban már a felemelt nyugdíjat folyósítsa, ami általános örömet keltett

az érdekeltek körében. A városi nyugdíjasok körében.

Holnap mindenestre rendőri felkészültség lesz Bécsben.

Azokra a felvonulásokra, amelyeket holnap a republikánus védszövetség, holnapután pedig a Heimwehr Mödlingben és Stöckerauban kívánunk tartani, a rendőrség nagy előkészületeket tett. Szigorúan figyelni fogja a rendőrség, hogy betartják-e a fegyverviselési tilalmat. Nincs engedélyezve az acélcsákók viselése sem.

Bécsből jelentik: Schober kancellár ma a következő táviratot küldte Müller, német birodalmi kancellárnak:

„Hogy átvesszem az osztrák köztársasági kormányát, kötelességemnek tartom értesíteni Önt arról, hogy Ausztria népe észinte szívvel ragaszkodik a német testvéreibe. Minden érzése hozzá fűzi és ezt az érzést sohasem fogja megtagadni Schober, osztrák kancellár.”

A letartóztatott betörőbanda tagjai az ügyészségen és a vizsgálóbíró előtt.

A 16 tagból álló társaságból csak kettő előtt hirdette ki a letartóztatást a vizsgálóbíró. — Ot orgazdának az ügyészség, kilencnek a vizsgálóbíró rendelte el a szabadlábra helyezését.

(Arad, szeptember 27.) Legutóbbi számunkban részletesen beszámoltunk az aradi rendőrség kitűnő fogásáról, hogy sikerült ártalmatlanná tennie Arad legveszedelmesebb rablóbandáját: letartóztatták az utóbbi idők nagyobb szabású betöréseinek főtettesét Veres Józsefet, cinkosát: Tudor Jánosné, valamint az orgazdákat. A rendőrség ma reggel adta át a 16 tagból álló társaságot az ügyészségnek, ahol maga Nicolescu Miklós főügyész hallgatta ki őket. A kihallgatás során öt orgazda ellen nem látott súlyos gyanúkat fennforogni és így mindjárt szabadlábra helyezte Krauzer Berta'ant vésnököt, Trutzta Demeternét, Svégel Gyulátét, valamint Rein Miksa és Rosenberg Henrik tollkereskedőket.

A többi letartóztatottak a déli órákban átkerültek az ügyészségről a vizsgálóbírószágra Herb vizsgálóbíró elé, aki csak a délutáni órákban kezdte meg részletes kihallgatásukat. A kihallgatások alkalmával a letartóztatottak egymásután tették meg beismerő vallomásaikat, de a vizsgálóbíró sem látta szükségesnek az együttes összes tagjának további fogvatartását és így csak Tudor Jánosné és Veres József előtt hirdette ki a letartóztatásukról szóló végzést, míg a többieknek: Szlavicsk Julia, Ganger Gusztáv, Bombák Péter, Hollós István és László, Illési Vilmos, Lusznitz Bernát, Zappel Mihályné és Kopcsák Mária orgazdáknak elrendelte a szabadlábra helyezését.

Bolti tűz volt ma ejjel Aradon.

A tűzoltóság gyors kivonulásának köszönhető, hogy nem oltott katasztrófális méreteket a Braun-festékkereskedő üzletében keletkezett tűz.

(Arad, szeptember 27.) Ma éjjel fél tizenkét órakor könnyen veszélyessé válható tűz keletkezett Aradon, Braun Samu festékkereskedő Deák Ferenc- és Fábian-uca sarkán levő üzletében gyuladt ki a személtáda és a tüzet szerencsére a gyorsan megérkezett tűzoltók eloltották.

A tüzet a házmester vette észre, aki a ház egyik lakóját engedte be. Az üzlet udvarra nyíló ablakából füstgomolyag szállt ki. A házmester azonnal értesítette a tűzoltóságot, amely teljes apparátussal érkezett a helyszínre. Feltörték az üzlet ajtaját és a már hatalmas lánggal égő szemétpapírokat eloltották.

Megoldódott a königsseei rejtély

Egy hőbortos fiatalember volt a titokzatos öngyilkos.

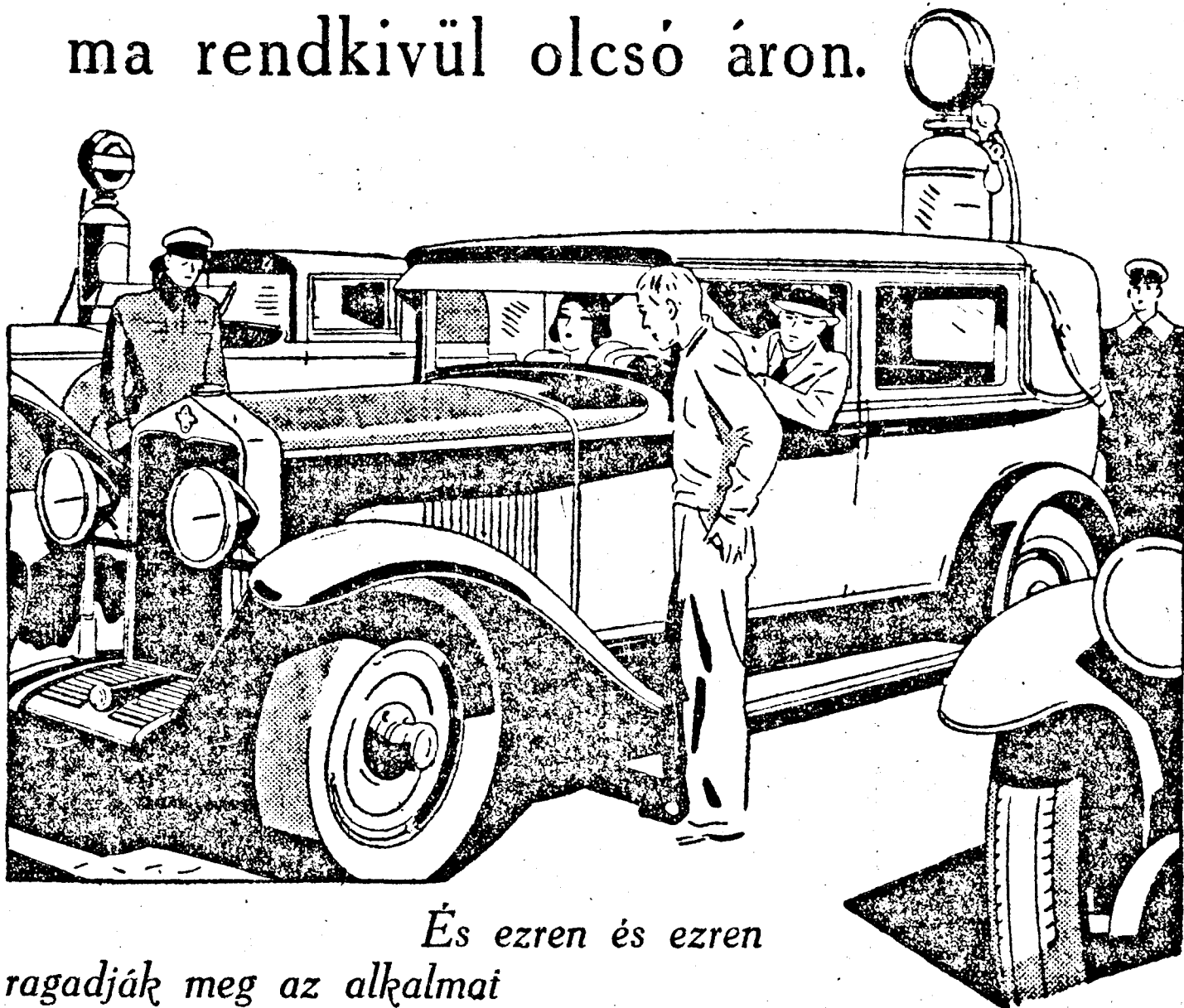
(München, szept. 27.) A bajor rendőrség tüzetes nyomozás után világosságot derített a königsseei gazdátlan csónak rejtélyére. A feltételek szerint egy felbolond fiatalember öngyilkosságáról van szó. Azt kétséget kizáróan megállapították, hogy az öngyilkosnak semmiféle politikai háttére nincs és az sem felel meg a valóságnak, hogy a tököltkirály

mely teljes apparátussal érkezett a helyszínre. Feltörték az üzlet ajtaját és a már hatalmas lánggal égő szemétpapírokat eloltották.

Közvetlenül a személtáda mellett hordószámra állanak a könnyen lángra lobbanó és robbanékony olaj- és festékanyagok. Ha a tűzoltók egy-két perccel később érkeznek, vagy a házmester nem veszi észre a tüzet, úgy mérhetetlen károkat okozó katasztrófa történhetett volna. A rendőrség megindította a nyomozást a tűz okának megállapítására.

reklamtrükkjéről volna szó. A rendőrségi nyomozás megállapította hogy az utóbbi időben egy hőbortos fiatalember járt a königsseei tó környékén, aki a hozzáintézett kérdésekre teljesen zavaros feleleteket adott. A fiatalember röpcédulákat osztogatott, amelyeknek tartalma ez volt: Eljen a német császár, Berlin mindenképp följött, dicső Poroszország stb. Akik a fiatalemberrel beszéltek, az első szempillantásra észrevették, hogy meghibbant agyu emberrel állnak szembe, így alapos az a feltevés, hogy a fiatalember a csónakból a vízbe vetette magát.

Egy „luxus” hathengerest vehet ma rendkívül olcsó áron.

*És ezren és ezren
ragadják meg az alkalmat*

A KITÖRŐ lelkesedés, amely az új Chevrolet Sixet fogadta, nyilvánvalóvá tette, hogy ezren és ezren vártak egy luxus-hathengeresre — mérsékelt áron. Valóban, amióta az új modell piacra került, a Chevrolet-gyárak úgy az egyesült Államokban, mint a General Motors európai telepei éjjel-nappal dolgoznak, hogy a roppant keresletet kielégítsék.

A Chevrolet — már 1928-ban is a legnépszerűbb kocsit — hathen-

geres lett, mert a General Motors szakértők kijelentették, hogy hathengeres motor nélkül ebben az ársztályban haladást tenni nem lehet, ha olcsó kocsival a luxuskocsik gyorsaságát, hegy-mászóképességét kívánjuk nyújtani.

A haladás-utján a Chevrolet nem elégedet meg csakis technikai javításokkal. Új Fisher — karosszériákat terveztek, új színeket e hírneves kocsit számára. Az eredmény az 1929-es Chevro-

let, egy nagy luxuskocsi meglepően olcsó áron!

Már Ön is megcsodálta e kocsi eleganciáját — de hogy azt valóban megismerje, gondosan meg kell vizsgálnia. Nyissa ki bármelyik csukott modell ajtaját, győződjön meg róla, milyen tökéletesen van felszerelve, milyen kényelmesek az ülései. Azután tegyen egy próbautat és látni fogja, hogy a kocsi a maga nevében egyszerűen minden versenyen felül áll.

CHEVROLET SIX

CHEVROLET - PONTIAC - OLDSMOBILE - OAKLAND - VAUXHAL - BUICK - MARQUETTE
LA SALLE - CADILLAC - CHEVROLET TEHERKOCSEK - G.M.C. TEHERKOCSEK - FISHER KAROSSZÉRIÁK

A G E N E R A L M O T O R S G Y Á R T M Á N Y A I

Az aradi kereskedelmi és iparkamara saját kezelésbe akarja venni a postavámírodát.

A mai adórendszer megváltoztatása mellett foglalt állást a kamara igazgatótanácsa. — A kiskereskedők italmérési illetéke.

(Arad, szeptember 27.) Ma délután 5 órakor tartotta az aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara igazgató-tanácsa havi ülését az Ipar-kamara nagytermében.

A napirend első pontja a fűrészvállalkozók kérelmével foglalkozott. Ezek a kamara intervencióját kérték a fogház fűrészvállalkozásának megszüntetésére, mivel ez a nagy adót fizető vállalatoknak tetemes károkat okoz. A bejelentés során a kamara vezetősége emondotta, hogy átírt a kérelem alapján a törvényszékhez, ahonnan azonban azt a választ nyerték, hogy a fogház igazgatósága csak köztisztviselők és nyugdíjasok számára dolgoztat és ezt a választ a kamara tudomásul is vette.

Utána a postavámíroda kérdése került napirendre, amelynek ügye már régi sérelme az aradi kereskedőtársadalomnak. Épen a közelmúltban történt, hogy egy felügyelő kivizsgálta a megnyilvánult panaszokat és a postavezérigazgatóság megvonta az eddigi koncessziókat a vámostól az engedélyt. A kereskedők részéről nemrégiben az az óhaj nyilvánult meg, hogy a leghelyesebb lenne ha maga a kamara venné át saját kezelésébe a vámírodát, mert a kamara tekintélye megnyugtató lenne a kereskedők részére. Noha a kamara vezetősége meg van arról győződve — hangzott a vezetőségi referátum — hogy a postavámíroda kezelésével hatalmas terhet vállalna magára, mégis úgy határozott, hogy intervenálni fog a postavezérigazgatóságnál a koncessziókat a kamara részére való átengedése dolgában.

Majd a jelenlegi adórendszer megváltoztatásának kérdésével foglalkozott az igazgatótanács. A ploesti-i kamara ugyanis a közelmúltban mozzalmat indított meg a mai rendszer megváltoztatására vonatkozólag és kérte, hogy a régebben fennállott patent-rendszert, amely szakmák szerint kategóriákba osztja az adókat, léptesse életbe a kormány. Eszerint a kereskedő az üzletbér-összeg alapján az iparos pedig az alkalmazottak fizetéséhez viszonyítva fizetné az adót. A javaslat ellenzésre talált, amennyiben nem felel meg a mai modern életnek, amely csakis a jövedelem után kivetett adót tartja elfogadhatónak. Rácz Sándor dr. azt javasolta, hogy a kamara a mai adórendszer egész kritikáját magában foglaló memorandumban kérje annak megváltoztatását. Zima Tibor pedig azt indítványozta, hogy az adókető-bizottságok teljes autonómiát kapjanak.

Ezután Nicolescu Cristea emelkedett szólásra és alapos hozzáértést eláruló beszédben szögezte le, hogy a mai adórendszeren valóban változtatni kell. Mindenekelőtt nem tudja elképzelni, hogy kincstári személy végezze a kivetést és mindjárt az is mondjon bírálatot felette a felelősségnél. Azután nem találja helyesnek, hogy egy kamara delegátus vegyen részt a hónapokan keresztül tartó adóketővétség végző bizottságban hanem felváltva foglaljanak helyet abban a kamarai tagok. Kifogásolja, hogy az adótörvény szerint megadóztatás alá kerül az üzleti rentabilitás is, vagyis, ha valaki jól dolgozik, akkor büntetésben részesül.

Ellenzel az adóketővétség évi rendszerét és három esztendőnként történő adóketővést ajánl.

Végül is arra a megállapításra jut, hogy a patent rendszer lenne a legjobb az adózásnál. Vagy legalább is osztanak úgy be az adóztatást, hogy a kereskedő és az iparos tetszés szerint válassza meg vajon a régi, vagy a patentrendszer szerint kívánna fizetni. Harmadik megoldásnak pedig azt gondolja, hogy a tökéletesített összeg egyszerűen adómentességet élvezzen. Beszédét nagy tetszés közben a

javitott patent rendszer elfogadásának indítványozásával fejezi be.

Reismanu Jenő azt javasolja, hogy a kivető bizottság mellett könyvszakértő is működjön, továbbá a felelősség elintézéséig a régi adót kelljen fizetni a közönségnek és a kincstár is az adóhátralékot csak csőd útján hajthassa be amikor is a csődötmégből első sorban az államot elégítenék ki. Dr. Reusz Miklós kéri a vita folytatásának elhalasztását a jövő ülésig, amikor a kamara tanácsa határozott javaslatot dolgozva ki. Petrescu Miklós alelnök fejezi be a vitát, csatlakozik dr. Reusz Miklós indítványához és egyben azt is proponálja, hogy egy szűkebb bizottság foglalkozzon a tanács kebelében az ügygel, amely Vlad elnök vezetése mellett Zima Tibor, dr. Rácz Sándor és Nicolescu Cristea tagokból alakulna meg és az ülés ezt az indítványt el is fogadja.

Körösladányi
ma este a Kulturpalotában.

Palesztinában ismét aggasztó a helyzet

Eddig 600 embert ítéltek el a zavargásokért.

Jeruzsálemből jelentik: Az arab és zsidó fojtott ellenségeskedés minden percben kiróbanhat. A helyzet rendkívül aggasztó s a kormányzó mindent elkövet, hogy a zsidókat és arabokat békés tárgyalásokra hozza össze.

A hatóságok eddig 600 embert ítéltek el a zavargásokban való részvétel miatt. Az ítélet feltűnően szigorú, mert a legkevesebb két hónapi börtönről szól, de többen két esztendőt is kaptak.

Harminc évi börtönre ítéltek Mussolini egykori sajtófőnökét.

Cesare Rossi összeesküvést szőtt a fascizmus és Mussolini ellen.

Rómából jelentik: Az államvédelmi bíróság Cesare Rossit, Mussolini egykori sajtófőnökét, aki a Duce ellen összeesküvést szőtt, harminc évi börtönre ítélte.

Rossit, Mateotti meggyilkolása idején tartóztatták le, majd rendőri felügyelet mellett szabadábra helyezték. A volt sajtófőnök meg szökött Olaszországból és Svájcba menekült, ahol évek gyűlölettel küzdött a fascizmus el-

len. Igyekezett megdönteni az olasz emigránsokkal együtt a fascizmust, de ezenkívül Mussolini élete ellen is összeesküvést dolgozott ki. Svájcban, az olasz határ közelében élt. Egy alkalommal egy nő társaságában autókirándulást tett. A nő a svájci olasz rendőrség egyik bizalmasa volt, aki cselel átvitte az olasz határon, ahol Rossit elfogták. Így került most a bíróság elé.

A kormány erélyesen fellép a panamistákkal szemben

Bucurestiből jelentik: Beavatott körök szerint Maniu miniszterelnök a legközelebbi minisztertanácson fel fogja szólítani az összes minisztereket, hogy a legszigorubb szankciókat alkalmazzák a közpénzek sikkasztóival szemben, akár kik is legyenek azok és bármilyen magas állásban is vannak. A felfedezett csalásokat azonnal jelenteni kell az ügyészségnek, hogy az igazságszolgáltatás is azonnal megtehesse a maga kötelességét.

Ma délután a pénzügyminisztériumban tanácskozás volt Popovici pénzügyminiszter elnöklése mellett. A tanácskozáson részt vettek az ország összes pénzügyi ellenőrei, akik jelentést tettek az új pénzügyi törvény alkalmazása következtében beállott helyzetéről. Kiderült, hogy az új törvény által bevezetett előzetes ellenőrzés folytán a visszaélések száma erősen csökkent.

Körösladányi
ma este a Kulturpalotában.

Ujabb betörés Aradon.

A Veres-féle banda elfogatásával sem ért véget a betörők garázdálkodása.

(Arad, szeptember 27.) Az aradi államrendőrség ártalmatlanná tette Erdély legveszedelmesebb betörőbandáját, de azért napról-napra a legvakmerőbb betörések ismétlődnek meg Aradon. A mai napon Aliman Dragos Str. Spiru Gheorghe (Akác-ucca) 20. számú ház lakója tett feljelentést az aradi rendőrségen, hogy tegnap délelőtt, amíg távol volt, betörők hatoltak be lakásába és több ezer lej értékű holmit loptak el. A feljelentés alapján a rendőrség megjelent a helyszínen és megállapította, hogy a betörők álkulccsal hatoltak be a la-

kásba. Munkájukból valószínűnek látszik, hogy hivatalos betörők működtek, akik a legnagyobb körültekintéssel nyitották fel a szekrényeket és a bezárt fiókokat.

A rendőrbizottság kihallgatva a ház lakóit, akik nem látták, amikor a tettesek bejöttek az udvarba. Egyik lakó vallomása szerint a ház előtt órákig sétált egy magas fiatalember, aki több ízben benézett az udvarba. Bizonyos, hogy az illető azt várta, hogy a lakás gazdája eltávozzon és végrehajtsa vakmerő tettét. A rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be a tettesek közrekerítésére.

— Merénylet egy vasútvonal ellen. Belgrádból jelentik: Smokvica állomás közelében három bolgár katonarukába öltözött ember megrongálta a vasúti síneket. A merénylők átszöktek a bolgár határon.

A Városi étteremben volt Kánya étterem. Farkas zene aradi tszik. Dálbe, este 5 fogásos teríték 50 lej. KARATSOVYI TESTV.

Ellentétes szakvélemények a Poporala biztosító ügyében.

Az egyik könyvszakértő nem tudott hiányt felfedezni, míg a másik három és fél milliós sikkasztást állapított meg. A vizsgálóbíró a két szakértő bevonásával fog dönteni Chisman igazgató szabadlábrahelyezéséről.

(Arad, szeptember 27.) Jelezte az Aradi Közlöny, hogy a Poporala biztosító ügyében letartóztatott Chisman Benzin vezérigazgató ügyében a közeljövőben számára kedvező fordulat várható, amennyiben az intézet könyveinek átvizsgálásával megbízott hivatalos szakértő most elkészített véleménye nem tudott terhelő adatokat felmutatni, amelyek olyanarányu bűnössége mellett szólóknak, hogy fogvatartása föltétlenül kívánatos volna.

A törvényszék szakértője: Popa János, volt bankfőtisztviselő ma délben jelent meg az aradi vizsgálóbíróságon, Herb vizsgálóbírónál és benyújtotta szakvéleményét, amelyet részint az intézet könyveinek átvizsgálása, részint pedig a vádlók szakértője: Petrescu Gergely véleményezése alapján készített el. Popa János előterjesztése az ügy kapcsán nem egyezik Petrescu Gergely véleményével, amelynek adataira való támaszkodással nőtt nagyarányúvá a bűnügy. A leglényegesebb eltérés mindjárt ott mutatkozik, hogy

még kevésbé sikerült a feljelentésben előadott 7,700.00 lejes sikkasztásnak nyomára bukkanni.

Megállapítást csak az nyert, hogy egy másik csoporttól átvett karnetek körül mutatkoznak bizonyos differenciák, amennyiben a 80 lejes összegről szólott könyvecskéket ez az intézet dupla fizetési kötelezettséggel vezette tovább, a kötvények likvidálása azonban — a véleményezés szerint — rendben folyt és csak akkor szűnt meg, amikor az intézet-ellenes akció megindult és a felek bizalmatlansága folytán a díjak nem folytak be, úgy hogy az intézet csakhamar nehézségek közé került és így ő is beszüntette a lejárt kötvények kifizetését.

Popa János szakvéleményével a közeljövőben fog foglalkozni a vizsgálóbíró, amikor is valószínűleg, mind a két véleményező bevonásával fog dönteni az ügyben, hogy vajjon szükségesnek látszik továbbra is Chisman vizsgálati fogsága, vagy nem és a hatalmasnak beharangozott vádak semmivé zsugorodnak-e össze.

Körösladányi ma este a Kulturpalotában.

Popa János egyáltalában nem tudott hiányt felfedezni, amelyet Petrescu Gergely 3,400.000 lejesben állapított meg és

Teljes sikerrel járt az Aradi Közlöny csendankétje

A most készülő városi szabályrendelet figyelembe veszi az ankét folyamán felmerült ötleteket. — Megrendszabályozzák az autók éjszakai túlkölését. — Bérházakban nem szabad Lautsprechert használni, ha azt a lakók kifo gásolják. — Orvosolni fogják az Aradi Közlönyhöz érkezett levelekben felsorolt sérelmeket.

Lutai Cornel dr. interimárbizottsági elnök nyilatkozata.

(Arad, szeptember 27.) Általános visszhangot keltett egész Aradon az Aradi Közlöny akciója, amelyet az éjszakai csend érdekében indított. Mindenkit érdekelt ez a mozgalom, mert mindenki egyformán szenvedője volt a város területén éjszakánként felhangzó lármanak, amely megzavarta az emberek pihenését. A mozgalom, amely Budapestről indult el és amelyet ma már az összes nagyvárosokban propagálnak, egységes frontot teremtett a lárma ellen. A városok intellektuálisjai, akik ma sokkal intenzívebb idegéletet élnek, mint régebben, akiknek a napi küzdelmek és gondok lassanként felőrölték az idegeit, örömmel ragadták meg az alkalmat, hogy az Aradi Közlöny akciójához csatlakozzanak, s levelek egész tömegében helyeselték álláspontunkat. Az Aradi Közlöny csendankétje azonban nemcsak az aradi polgárság egységes lárma-ellenes frontját szervezte meg, hanem visszhangra talált a legilletékesebb hatóságnál, Aradváros vezetőségénél. Ma beszélgetést folytattunk Lutai Cornel dr. interimár bizottsági elnökkel, aki a következőket mondta:

— Figyelemmel kísérem az Aradi Közlöny ankétját és teljes mértékben helyeslem az ott elhangzott felszólalásokat. A város vezetőségéhez is számos panasz érkezett már az éjszakai lárma miatt és ezen panaszok nyomán állítottuk össze a legközelebb tárgyalásra kerülő rádió-szabályrendeletet, amely a hangszóróval való rádiózást és a terrasz-zenét szabályozza. Különösen a bérházakból érkeztek panaszok a rádió miatt. Vannak olyan bérházak, ahol nyolctíz készülék működik, mind hangszóróval, úgy, hogy egészen a késő éjszakai órákig valóságos hang-káosz hömpölyög a napi munkától elfáradt és pihennivágyó polgár szobájába. Ezt meg kellett már szüntetni és az új rendeletben még a zárt ablakok mögött való rádiózást is szabályozzuk. Termé-

szetesen csak a bérházakban. Amennyiben a lakóknak kifogásuk van ellene, még zárt ablakok mögött sem szabad esti tíz óra után hangszóróval rádiózni. Aki éjjel akar rádiót hallgatni, használjon tülkagylót, mert tekintettel kell lennie szomszédjaira is.

— A rádiórendelettel azonban még nem merült ki a város munkája, az éjszakai csend helyreállítására. Gondoskodni fogunk arról, hogy éjszaka a város területén az autók ne használják szirénájukat, amely teljesen felesleges a városban. Túlkölni is csak indokolt esetben kell, mert nem fontos, hogy az éjszakai autózók zugva, sivitva szédüljenek végig a város területén, felbőszítve és megzavarva mindenkit, aki az útvonalon lakik. Olvastam ma, hogy a Central-mozinál levő városi autóbussz ellen is

amely az Aradi Közlöny akciójának teljes sikerét jelenti. Most már türelmetlenül várja a közönség az elnök által avizált rendeletet, amely végre megteremti Aradon az annyira áhitott éjszakai csendet és nyugalmat és lehetővé fogja tenni, hogy a pihenésre szánt éjszakai órák alatt tényleg pihenni lehessen.

Körösladányi ma este a Kulturpalotában.

Irodalom és művészet

* Kerpely Jenő — zeneakadémiai tanár. Budapestről jelentik: A kultuszminiszter Kerpely Jenőt, az Aradon is jól ismert gondokaművészt a Zeneművészeti Akadémia tanárává nevezte ki.

Agyonverte haragosát.

Gyilkolt egy kolozsvár' borbélymester.

Ciujról jelentük: Ma délután a Szentegyház-uccában Károlyi Dénes borbélymester veszekedés hevében agyonütötte a báró Incze-féle ház öreg házgondnokát, Bodor Lajost. A házgondnok és a borbélymester között már régebben feszült volt a viszony, a mely később ellenségeskedéssé fajult. Ma délután az ellenfelek között ismét veszekedés keletkezett, amelynek hevében Károlyi Dénes pusztá öklével agyonütötte az idős házgondnokot. A gyilkos borbélymestert a rendőrség letartóztatta.

Körösladányi ma este a Kulturpalotában.

Az egészségügyi intézmények fentartása

Sok villanyt, gázt és vizet fogyasztanak a város és a megye által fenntartott intézmények. Bizottságot küldtek ki a kérdés rendezésére.

(Arad, szeptember 27.) A megye és város vezetősége néhány nap óta egy érdekes problémával foglalkozik. Ismeretes, hogy az egészségügyi miniszterium, a maga költségvetése egyensúlyozása érdekében elrendelte, hogy a kórházak fenntartási költségeit, az áramot, gázt, vizet, fűtést és világítást a jövőben a város és megye tartozik együttesen fedezni. Ez a rendelet rendkívül súlyos gondokat okozott a város és megye vezetőségnek, miután ugyanekkor a miniszteriumok más jövedelmektől fosztották meg Aradot. Hozzájárult a helyzet súlyosságához az a körülmény, hogy amióta a megye és városra hárult a kórházak fenntartása, azok sokkal nagyobb mennyiségben fogyasztották a gázt, vizet, áramot és fűtőanyagokat, mint eddig. Ezért már napok óta folynak a tárgyalások illetékes helyen a kérdés rendezésére.

Megállapítást nyert, hogy Aradon hét olyan intézmény van, amelyet a megyének, illetve városnak kell fenntartania. A megyei kórházon kívül a miniszteri rendelet értelmében ugyanis a gyermekkórház, Fischer Eliz-klinika, az állami vegyvizsgáló laboratórium és más intézmények is ebbe a kategóriába esnek. Elhatározták, hogy a teher csökkentése céljából egy vegyes bizottság száll ki az illető egészségügyi intézményekben és pontosan megállapítja azt a maximumot, amelyet az intézmény fogyaszthat. Szó van arról is, hogy a hét intézményt a város és megye megosztja és az egyik rész költségeinek fedezését a megye, a másikat a város vállalja magára. A város vezetősége ma elrendelte, hogy a hét intézmény terjedésben be pontos kimutatást az elmúlt három év költségeiről. A város részéről a felülvizsgáló-bizottságba dr. Velcsó Géza helyettes elnököt és dr. Cucu Vazul városi főorvost delegálták, míg a megye a napokban jelöli ki képviselőit.

Egy jó tanács a mai nehéz időkben!

Vegyen osztálysorsjegyet!

az október 26-án kezdődő új magyar XXIII. osztálysorsjátékra.

Levélben érkező rendeléseket azonnali elintézzük. A sorsjegyeket kívánsága szerint letétben itt is hagyhatjuk és ez esetben csak a számmal ellátott letétjegyeket kaphatja meg, vagy pedig osztályonként elküldjük, Fennakadás nélküli biztos, pontos s diskrét kiszolgálás. Betét befizetés a nyeremény kifizetés nemzetközi postautalványon vagy bankátutalással.

Hiv. betétárak:

1/1 24, 1/2 12, 1/4 6 Pengő

GLORIA ker. r. t.

osztálysorsjáték főarúsítója
Budapest, VI. Andrásy-ut 14

EMIL LUDWIG, JULIUS 14 magyarul SANDOR FERENC-nél.

H I R E K.

...és túlkölni is lognak?...

Volt idő, emlékszem rá jól, amikor a divat stílusbeltségben szenvedő kreálói olyan ruhákat fabrikáltak, amik egészen szabályos bogarakat formáltak a nőkből. Izelt lábuakat. Potrohhal és fődöszárnyakkal. Most a géptechnika ihlette meg őket. És belestilizálják a ruhákba, kalapokba, harisnyába, meggyébbe a repülőgépet, a Zeppelint, a motorkerékpárt, meg az autót.

Csak meg kell nézni a legújabb kalapokat, a miket Bécsből meg Pestről hoztak le barna, vagy szőke fejükön öngagságáék?!... Kalap?... Talán inkább autófőkötő. Vagy hűtőhaubni. Mert ahhoz is veszedelmesen hasonlít. Az acélszínű harisnyákon bevezették a sarokvasalást. Bizonyára azért, hogy stabilabban fessen a szerkezet. És jobban működjön. Hát erre szükség is volt már. Mert azok a lábak, azok a sarokvasalás és acélharisnyánélküli lábak, izé, gyakran, hogy ugymondjam, félreléptek. Most, hogy ilyképp stabilak lettek, most már ez nem fog előfordulni. Most egész egyenesen és minden oldalrabcsaklás nélkül fognak menni. Oda, ahova eddig mentek. Háromtól hatig. Vagy mozi helyett.

A legszenzációsabb azonban, ami még nincs itt. Ami majd jönni fog. Onnan nyugat felől. Ahonnan minden kulturdolog ered. És ez, — amint tettemek már hallani — a női sárhányó. Ez a krokodilcipőkre lesz felszerelve. Kétoldalt. Mindkét lábbon. Hogy ne fröccsenjen a sár a harisnyára. A vasaltsarkura. Egy kicsit szét kell majd tenni a lábakat és úgy fog menni a totyogás, mint Golemnek, de hát Istenem. Amikor egészen olyan lesz az ember, mint az autó. Sárhányóval a kerekék — pardon — a talpak felett. És öngagsága nem azt fogja mondani az új Derpléd Fjippnek, hogy:

— Jaj a tyukszemem!

Hanem ezt:

— Jesszuskáim: a sárhányóm!

És lehet, hogy ezentul defektet fog kapni a nagyságos asszony, nem pedig egyebet. Most már csak az a kérdés, hogyha például egy fontos sarokhoz érkezik, ahol fordulni kell ezen a rosszul kövezett életuton, vagy valami ravasz kereszteléshez, hogy akkor túlkölni fog-e? Vagy klakszozozni?

— Rrrriu-rrriu... töőöt-töőöt.

Mert még csak ez hiányzik. És akkor teljes lesz az illúzió. Biztos, akadna forgalmi rendőr, aki barátságosan intene.

— Erre, erre asszonyom!...

Vagy az túlkök nélkül is akad?!
Fóthy Ernő.

— Buzdugan régens megbetegedett. Bucurestiből jelentik: Buzdugan régens meghült és orvosai tanácsára néhány napig kénytelen az ágyat őrizni. Mami miniszterelnök már felépült és akadálytalanul végzi napi munkáját.

— NAGY PANAMA A HADÜGYMINISZTERIUMBAN. Bucurestiből jelentik: A Lupta tudomása szerint a hadügymnisztériumban nagyszabású visszaélés ügyében indult meg a vizsgálat, amely főleg egy ezredes szerepét igyekszik pontosan megállapítani a panamában.

— Trancu-lasi hazaérkezett Bucurestibe. Bucurestiből jelentik: Trancu-lasi ma külföldi utjáról hazaérkezett Bucurestibe.

— Lovagol az angol király. Londonból jelentik: A király egészségi állapota már annyira javult, hogy naponta kedvenc ponikóván sétalovaglásokat tehet.

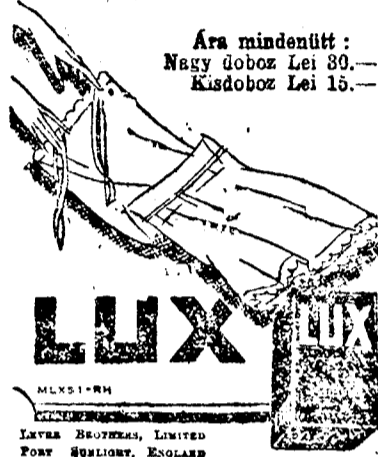
— Súlyos vasúti szerencsétlenség Franciaországban. Párisból jelentik: San Michel állomás közelében egy tehervonat kisiklott. Munkásokból álló csoport tegnap mindjárt a pályatest helyreállításainak munkálataihoz fogott, amikor egy másik vonat hibás váltoállítás következtében a munkások közé gázolt. Őt meghalt, a hatodik karjait és lábát leszakították a kerekék, a hetedik súlyos felsérüléseket kapott.

— Letartóztatták a bécsi Rote Fahne szerkesztőjét. Bécsből jelentik: Az ügyészség a Rote Fahne kommunista lap tegnapi és mai számait lefoglaltatta és a lap felélős szerkesztőjét, Cuckert hazaárulás vádjára miatt letartóztatták.

Egy egyszerű eljárás az illatosan könnyű nyári ruhák mosásának a LUX által.

A mai csinos és drága női fehérneműk, melyeket minden no a legszívesebben hord, csak a LUX használatával tiszták és újak. A közönséges szappannal való dörzsölés teljesen felesleges, mert a drága fehérneműket tönkretesz. Mártozgasd a lehelletkönnyű és értékes mosnivalódat egy tál habzó Luxoldatba, fehér és finom kezezőkőddel úgy mossál, hogy nyomkodd a szövetet többször a habon keresztül. — Mindennek dörzsölés tilos!

LUX — ot nem lehet kapni seholsem kimérve, hanem csakis eredeti csomagolásban.

Ára mindentűt:
Nagy doboz Lei 30.—
Kisdoboz Lei 15.—

LUX
Lever Brothers, Limited
Port Sunlight, England

3745

— Október 27-én választ Csehország. Prágából jelentik: A hivatalos lap közli a belügyminiszter rendeletét, amely szerint a választások október 27-én, vasárnap lesznek.

E héten

Vászon maradványok

kerülnek eladásra

RUTTKAY & BOTYE cégnél.

Speciális vászonáru üzlet
Arad, megyeházzal szemben.

— Állir egy Massaryk elleni merényletről. Prágából jelentik: Tegnap az egész városban az a hír terjedt el, hogy Massaryk elnök ellen az este, amikor a székesegyházban a kiállított koronázási ékszereket szemlélte, merényletet követtek el. Az állir abból származott, hogy az elnök a templom sikos padozatán elcsuszott. Semmi baja nem történt.

gyaltak Londonban... galeszkij szovjet nagykövet ma délelőtt két óra hosszáig tárgyalat Hendersonnal. A tárgyaláson azokat a módokat beszélték meg, amelyek a szovjet-követség felállításához szükségesek. A tárgyalásokat kedden folytatják.

Modern függöny csipkekelmék, tüllök
KELL és KRAUSZ-nál.
pazar választékban.

— MACDONALD ELUTAZOTT AMERIKÁBA. Londonból jelentik: Macdonald ma reggel nyolc órakor utazott el Londonból. A miniszterelnököt hatalmas tömeg ünnepelte a waterlooi állomáson.

— Családi öröm báró Neuman Károlyéknál. Örvendetes esemény érte Arad egyik legismertebb és legelőkelőbb családját, a báró Neuman-familiát. Amint Bécsből jelentik, báró Neuman Károlyné, született Guttmann Edít báronő, ma Bécsben egy egészséges fiúgyermeknek adott életet. Az újszülött második fiúgyermekük báró Neuman Károlyéknak. A báró párnak egyébként ez a harmadik gyermeke, mivel az újszülöttön kívül egy leánykával és egy fiúval is megáldotta őket az Ég. Az ismertevü aradi nagygyáros családjában bekövetkezett esemény bizonyára örömet kelt nemcsak a bárófamilia rokonsága körében, hanem Arad egész uritársadalmában is.

— Olajozott makadam-utakat építenek Gájban és a Pernyáiban. A város vezetősége ma elrendelte, hogy a mérnöki hivatal kezdje meg egyes pernyávi és gáji uccák kikövezését. A kövezési munkálatoknál a város teljesen új módszert kísérel meg, az olajos, pormentes makadam-utat, a mely a külföldön már nagyszerűen bevált és amely nem más, mint olajjal lehengetett kötörmelék. Ezek az utak sokkal olcsóbbak és célszerűbbek, mint az aszfaltutak és amennyiben Aradon beválnak az új módszer, úgy a jövőben csak olajozott makadam-utakat készítenek, amelyeknek az az előnyük is meg van, hogy nem porosak. A munkálatok a jövő héten kezdődnek meg.

— Autószerencsétlenség Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt súlyos autószerencsétlenség történt a fővárosban. A Brezoianu-ucca és a Bulevardul Elisabeta sarkán a B. 6081. rendszámú autó, amely a hadügymnisztérium tulajdona, összeütközött a villamossal. A gépkocsi az összeütközés következtében súlyosan megrongálódott, utasa, Pana itescu tábornok, a II. hadsereg parancsnoka pedig súlyos sérüléseket szenvedett. A villamoskocsi vezetőjét letartóztatták.

— Eszterházy Antal gróf súlyos autóbalesete. Budapestről jelentik: Eszterházy Antal gróftól súlyos autószerencsétlenség érte. A gróf kocsiával a karthausi uton haladt, amikor a hátsó tengely eltört és az egyik kerék levált. Az autó egy fának ment, a kocsi teljesen összetört, míg Eszterházy gróf súlyos zúzódásokat szenvedett.

— Meghalt egy ismert aradi kereskedő. Egy ismert és előkelő aradi kereskedő költözött el ma az élők sorából, Weisz Izidor, a Schwartz Simon Fia és Társa-cég belfagya hunyta le örökre szeméit. Weisz Izidor hetvenhárom éves korában, ma délután két órakor halt meg. A nagytudású, szorgalmas kereskedő több, mint egy félszázadig végzett eredményes munkát a kereskedelem terén és több évtizedes munkájával cégét közismertté tette. Halála mély részvényt váltott ki Arad kereskedelmi életében. Az elhunytat feleségén és nagyszámú rokonságán kívül barátai és tisztelői gyászolják. Temetése 29-én, vasárnap délután öt órakor lesz az izraelita temető halottasházából.

„CENTRAL“ mozgóban Romániában Aradon először

ma d. u. 5, 7 és 9 órakor

A filmművészet
ragyogó briliáns

„VÉGZET“

FANAMET
világszenzáció!

GRETA GARBO és JOHN GILBERT

sláger
filmje:

Monumentális dráma, a becsület, szerelem és az igaz erkölcsről.

Jegyelővétel, jegyelőjegyzés. : Telefon szám 246.

LEGUJABB.

Teianu pénzügyi államtitkár vasárnap Aradra érkezik.

Teianu és Fericeanu Arad pénz- és vámügyeit vizsgálják felül.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Teianu pénzügyminiszteri államtitkár és Fericeanu osztálytanácsos vasárnap Aradra érkeznek és itt felülvizsgálják a pénz- és vámügyeket. Fe-

riceanu, mint ismeretes, aradi származású, itt végezte iskoláit is és így jól ismeri a város pénzügyi viszonyait. Teianu és Fericeanu valószínűleg több napot fognak Aradon tölteni.

— Lindberg tudományos expedícióra készül. Newyorkból jelentik: Lindbergh ezredes délamerikai utjáról való hazatérése után tudományos expedícióra indul Guatemala, Honduras és Mexikó államokban.

— Nem mernek jelentkezni a háziipari műhelyek tulajdonosai. Megirtuk, hogy a kereskedelmi és iparügyi minisztérium rendeletére a város statisztikát készít az aradi háziipari műhelyekről. A rendelet alapján a város iparügyi osztálya felszólította a szőnyegszövőműhelyek, hímződékek és más háziipari műhelyek tulajdonosait, jelentkezzenek a városházán. A jelentkezési terminus már lejárt és csupán egy jelentkező akadt. A jelentkezéstől való félelem indokolt is, miután legtöbben attól félnek, hogy az újabb zaklatásokat vagy terheket jelent a műhelyek tulajdonosainak. Miután a városnak október 1-ig fel kell terjeszteni a statisztikát, átiratban kérte fel az Ipartestületet, legyen segítségére ebben a munkában. Egyben újból felszólítja az érdekelteket, jelentkezzenek a városházán, annál inkább, mert a statisztika semmiféle terhet nem jelent a műhelytulajdonosok számára, mert az kizárólag a minisztérium tájékoztatására szolgál.

— Nem Pankota, hanem Világos lesz az új járási székhely. Megirtuk az új járási beosztásokat, melyek teljesen megváltoztatják Aradmegye térképét. Ma újabb változás történt a beosztásban. Mint ismeretes, a közigazgatási reformot végrehajtó bizottság megszüntette a világosi járást és helyette a pankotai járást létesítette. Ezügyben a lakosság több küldöttsége kereste fel a megye vezetését, amely újból tanulmány tárgyává tette a kérdést és ma elhatározta, hogy a világosi járást meghagyja, ugyanolyan nagyságban, mint a pankotait terveztek. Járási székhely Világos marad és a pankotai járás felállítására elmarad.

— Körösladányi aradi előadásai. E hó 28. és 29-én, szombaton és vasárnap a Kulturpalota nagytermében tartja Körösladányi György, az Aradon nagy tehetségéről és rendkívüli képességeiről ismert szuggesztör estélyeit. Körösladányi legutóbb több nagyszerű előadást tartott Nagyváradon és Bucarestben, ahol pompás mutatványaival zajos tetszést aratott. Ezt a rendkívüli szuggesztör-tehetséget Dolhinger egyetemi tanár fedezte fel. Számtalan, elévülhetetlen szolgálatot tett úgy magánosoknak, mint rendőrhatalóságoknak nehezebb ügyek, büntények felderítésében. A mestert igaz örömmel látjuk viszont városunkban, ahol megismétli néhány év előtti szenzációs mutatványait és teljesen új műsorral szórakoztatja a közönséget. Az előadások pont kilenc órakor kezdődnek. Jegyek elővételben Bloch H. papírkereskedésében válthatók.

— Obszervatóriumot állítanak fel az északi sarkon. Londonból jelentik: Egy angol felfedező a közeli napokban sarki expedíciót szervez a Graham-föld térképezésére. Munkája elvégzésével az expedíció találkozhat Byrd sarkkutató csapatjával. Az északi sarkon a közeljövőben obszervatóriumot is állítanak fel, amelyet olyan tökéletes eszközökkel szerelnek fel, hogy öt évre előre meg tudja mondani, hogy milyen lesz Európa időjárása.

— Sirköfelavatás. Néhaj özvegy Braun Mihályné szül. Dicker Szeréna sirköfelavatást ünnepélye vasárnap délelőtt fél 10 órakor lesz megtartva az izraelita temetőben.

— Dr. Goldberger hazaérkezett.

— Tabakovits Danica az iparművészet tanítását okt. 1-én megkezdte. Jelentkezés délelőtt: Kálvin János-ucca 6. I. em.

— Mirjam, Makzór választék Kerpelnél.

Nagy elbocsátások lesznek október 30-án a kereskedelemügyi minisztériumban.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Ene Ernő, kereskedelemügyi államtitkár ma összehívta az összes minisztériumi irodavezetőket és kimutatót kért tőlük a tisztviselők létszámára és képességi fokára vonatkozólag. Erre az intézkedésre az adott okot, hogy a kereskedelmi miniszte-

rium most állítja össze 1930. évi költségvetését. Ebben pedig már csak a véglegesített tisztviselők szerepelnek. Mindazokat, akik az új törvényben előírt képességeknek nem felelnek meg, vagy pedig magas korban vannak, október harmincadikán elbocsátják.

Egy aradi milliomos az unokahugát akarja feleségül venni

Az anyakönyvi hivatalban meztalálták a házasságkötés eszközlését. — A 61 éves magánzó az aradi törvényszék útján a régenstanácshoz fordult esketési engedélyért. — A válegény kötelezi magát, hogy a házasságból nem származik utód. — Azért akarja feleségül venni bátyja 22 éves leányát, hogy vagyonát reá hagyassa.

(Arad, szeptember 27.) Az anyakönyvi hivatal az a hely, ahol a legtöbb érdekesség kínálkozik, ami nem is csoda, hiszen majdnem minden regényes történet a szerelem, a házasság és a válás körül játszódik le. Most újra szenzációja van az aradi anyakönyvi hivatalnak, még pedig egy egészen különleges eset, amilyenhez hasonló nem mindennap történik Aradon. Az eset főszereplőinek nevét szigorúan titokban tartják, annyit azonban sikerült megtudni, hogy az ügy hősei egy ismert, dúsgazdag, 61 esztendő aradi magánzó és 22 esztendő unokahuga.

Az előzmények négy évre nyulnak vissza, amikor a magánzó felesége meghalt. Az egyedül maradt özvegynek szüksége volt valakire, aki a háztartását vezesse, idegent azonban nem akart a házába hozni. Végre hosszas gondolkodás után elhatározta, hogy bátyjának akkor még 18 esztendő, csinos lányát kéri fel, költözzön hozzá és vegye át a háztartás vezetését. A leány beleegyezett és azóta nagybátyja házában él, akit lelkiismeretesen és szeretettel gondoz. A négy esztendő alatt a magánzó megkedvelte a leányt és elhatározta, hogy megjutalmazza gondosságáért. Eleinte végrendeletben akarta ráhagyni vagyonát, de azután megváltoztatta szándékát, mert tudta, hogy az ilyen végrendeletből csak elkeseredett harcos és perek származnak, amikor az összes családtagok rátámadnak az örökösre. Hosszas fejtörés után végre arra a gondolatra jutott, hogy

feleségül veszi unokahugát, akinek a részére ilymódon biztosítja a körülbelül két és fél-három millió lejt kitevő vagyonát.

Megbeszélte a dolgot a leánnyal, aki beleegyezett a tervbe.

Pár nappal ezelőtt a magánzó felkereste a városi anyakönyvi hivatalt és bejelentette nőülvétel szándékát. Amikor ott megtudták, hogy bátyjának a leányát akarja elvenni,

meztalálták az esketés végrehajtását és közölték vele, hogy a törvény ilyen közeli vérrokonok között nem enged meg a házasságkötést.

A magánzó kétségbeesve szalagált egyik fórumtól a másikig, tanácsot kérve, míg végre az egyik helyen felvilágosították, milyen utat kövessen. A tanács nyomán

a magánzó az aradi királyi törvényszék, illetve az igazságügyminiszter útján egyesesen a régenstanácshoz fordult, kérve, adja meg az esketési engedélyt.

A kérvényben a magánzó utal arra, hogy már 61 éves és egyedüli öccsa a házassággal az, hogy teljes vagyonát unokahugára hagyja, aki gondozza, ápolja és háztartását évek óta vezeti. Kötelezőleg kijelenti, hogy a házasságból utódok nem fognak származni és kéri, utasítsa a régenstanács az aradi anyakönyvi hivatalt a házasság megkötésére.

A régenstanácshoz intézett kérvényt futárral küldte Bucarestbe és most erősen reméli, hogy elfogadják indokait és megengedik, hogy unokahugát feleségül vegye. A döntést nemcsak a gazdag aradi ur, hanem az anyakönyvi hivatal, valamint a bírói körök is nagy érdeklődéssel várják, miután ez az eset precedensül szolgálhat. Jogász körökben valószínűleg tartják, hogy a felsőbb fórumok engedélyezni fogják a házasságot, amely esetben az aradi városháza októberben érdekes esküvő színhelye lesz. A beavatottakat főként egy kérdés izgatja: vajon a kijátszott rokonok részt vesznek-e az ünnepi szertartáson...?

Marosi Rudolf

OLCSÓ REMARQUE 123 lej
SANDOR FERENCNÉL.

Vizumkényszer a Vatikánban.

Róma b 61 jelentik: Január 1-től életbe lép a vatikáni államban a vizumkényszer. A határon belül csak az állampolgárok járhatnak korlátozás nélkül, míg az idegenek részére a vatikáni állam tisztviselői adnak ki belépési engedélyt. Ezt az engedélyt lehetőleg mindenkinek megadják, hacsak nyomós ok nem merül fel a megtagadásra.

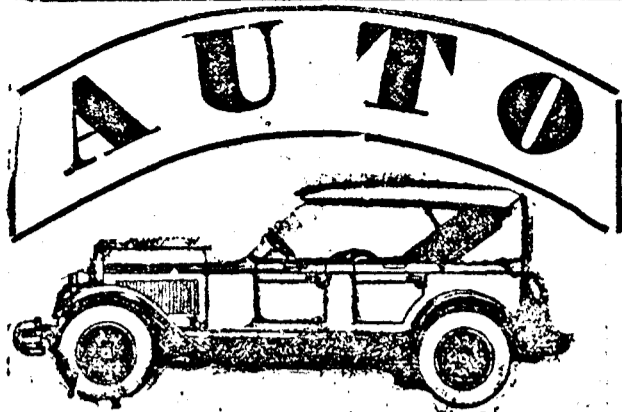
Ultra keltek az erdélyi zarándokok.

Ma este elhagyták Budapestet is.

Budapestről jelentik: Ma délelőtt 11 óra 45 perckor megérkezett a Keleti pályaudvarra Majláth Gusztáv gróf gyulafehérvári püspök vezetésével az erdélyiek zarándokcsapata, amely, mint ismeretes, már reggel indult unok Aradról. A zarándokok délután 6 órakor a Déli vasutat Rómába utaztak, ahonnan október 13-án térnek vissza Budapestre keresztül Erdélybe.

„E L I T” mozgó a városligetben
Ma utoljára d. n. 5, 7 és 9 órakor
Rabszolgafeleség
Főszerepben:
Florence Vidor és Garry Cooper.

Holnap, vasárnap d. e. fél 12 órakor
mindkét moziban
a Matiné
szenzációs lesz.

Vasárnap bonyolítják le a 10-ik svábhegyi versenyt.

Kiváló külföldi versenyzők. — A kilométer rekordnap.

Budapestről jelentik: A Királyi Magyar Automobil Club svábhegyi versenye minden évben nemcsak a motorsportversenyek között mondható a legjelentősebbnek, hanem általános sportszempontról is az idény egyik legkimagaslóbb eseménye. A KMAC tizedik svábhegyi versenye, amelyet 29-én, vasárnap délelőtt tíz órakor tartanak meg, ebben az évben is olyan versenyzőgárdát vonzott, amelynek küzdelme ismét a legfényesebb sportsikert biztosítja. Ugy a motorkerékpárok versenye, mint az automobilonak nagy küzdelmeket fog eredményezni, mert a startnál számos külföldi versenyző is megjelenik, akik közül nem egynek budapesti debütjét világhír előzi meg.

Az eddig befutott nevezések alapján megállapítható, hogy egyetlen eddigi svábhegyi verseny sem tudott ilyen kitűnő erőket a startjához olyan számban összegyűjteni, mint az ide.

A KMAC két hatalmas tribünt építet a főnézőtérre, azonkívül pedig a külföldi vendégek kívánságára, nevezésüket lehetségessé teendő, elhatározta, hogy az őszi táti kilométer rekordnapot, melynek az eredeti terminusa október 20-ika lett volna, már október 2-án, kedden megtartja.

A svábhegyi versenyre érkezett külföldi versenyzők így teljes számban részt fognak venni a rekordnapon.

+ **Mesterséges benzin.** Bergius tanár egy amerikai napilap munkatársával folytatott beszélgetése alkalmával érdekes adatokat közölt a szénből való benzintermelésről. Eszerint Németországban 1928-ban nem kevesebb, mint 70.000 tonna mesterséges benzint termeltek s ebben az évben valószínűleg negyedmillió tonnára emelkedik majd a produkció. Bergius szerint Németország 5—6 esztendőn belül teljesen a szén feldolgozásából fogja benzinszükségletét fedezni.

+ **Motorhűtés vegyszerekkel.** Az amerikkal kísérleteznek, mely a motor hűtővizét dekkal kísérleteznek, mely a motor hűtővizét részben vagy egészen pótolhatja, mert sokkal nagyobb a melegelvonóképesége s a hengerek túlhevülését biztosabban akadályozza meg. A vegyszer használata súlymegtakarítással jár, azonkívül a hűtő menetirányra mérőleges keresztmetszete is csökkenthető, ami sebességnövekedést jelent. Csökken a hűtő súlya, kisebb lesz az energiafogyasztás és mindezek folytán javul a repülőgép terhelhetősége, gyorsasága, gazdaságossága. Amerikai haditechnikusok megvizsgálták az új hűtőszert, megállapították, hogy egy normális vadászgép sebessége a hűtőszert alkalmazása által elért súlymegtakarítás következtében 18 km. ó-ra növekedett. Angol szakemberek szerint a szóbanforgó hűtőfolyadék aethylen-glykol, melyet a Schneider-versenyben is használtak.

+ **Ez is rekord.** Brouxban (newyorki városrészt) legutóbb egyetlen éjjelen 75 gazdátlan autót találtak az utcán. Tulajdonosaik így akartak megszabadulni a veterán akkutrészekről.

+ **Az autó versenyének hatása a vasútra.** Az angol vasutak az autók mind nagyobb versenyének leküzdése céljából a vonatok sebességének 100 kilométerre való emelését tervezik.

KÖZGAZDASÁG.

A Dresdner Bank igazgatója Aradon.

Új bankalapítás a fővárosban. — Külföldi bankok részese.

(Arad, szeptember 27.) Előkelő vendég érkezett tegnap este Aradra Gutmann M. Herbert személyében, aki Európa egyik legtekintélyesebb pénzintézetének, a Dresdener Banknak vezető és irányító igazgatósági tagja. Nemzetközi viszonylatban olyan szaktekintély Gutmann M. Herbert, hogy szavára felfigyel a gazdasági élet egyeteme. Németországból Bucurestibe indult, ahol a gazdasági világ érdeklődésének központjában álló új nagy pénzintézet megalapításában vesz tevékeny részt. A román belpolitikában hónapok óta szörnyen forgó probléma ennek a banknak megalapítása, amelynek igazgatósági tagjai közé előkelő román politikusok kerülnek. Gutmann M. Herbert pár órára aradi tartózkodása alatt lekötelező szívélyességgel állott a sajtó rendelkezésére és az aktuális problémákról, valamint a román új pénzintézet megalapításáról a következő felvilágosításokat adta:

— A békeszerződések támasztotta súlyos terhek válságos gazdasági állapotokat teremtettek Németországban. Németország mindenek dacára állandó és éber érdeklődéssel viseltetik a Romániával való gazdasági összeköttetés iránt. Mint összekötő kapocs szerepel már közel tíz éve a két ország között a Dresdener Bank bucuresti-i fiókja, ahol a főszerepet inkább a jó viszony és az összeköttetések ápolására, mint az anyagiakra fektetik. Tovább mentünk a Dresdener Bank részéről — mondotta Gutmann Herbert — a kereskedelmi összeköttetések magjavítása terén és most találtuk helyesnek az időpontot, hogy az ország és különböző pártállások legelőkelőbb és legszármottevőbb köreinek bevonásával a Dresdener Bank fiókját egy önálló nagy román bankká átalakítsák. Ezek a tárgyalások most befejeződnek a Societate Bancara Romana különböző megalapításával. Hogy minél több

román részvényt megnyerhessünk, az új bank részvényei szabadon jegyezhetők és remélem, hogy a jegyzési eredményben nem csalatkozunk, mert különös súlyt helyezünk arra, hogy alapításunkban minél nagyobb román tőke vegyen részt.

— Mint alapító jegyzők elsősorban román barátaink vesznek részt — folytatja az igazgató — azután német részről a Kommerz und Privatbank és a két nagytekintélyű német magánbankház: J. H. Stein, Köln és Simon Hirschland, Essen. Mint angol érdekeltég az S. Japhet & Co. bankház, holland érdekeltég pedig Hollandia egyik legnagyobb bankja, az Amsterdam'sche Bank lesz. Ez a csoport részvényeiért, beleértve a tartalékalapot és alapítási költségeket, egy 115 százalékos jegyzési árfolyamot fizetett be és részvényeivel hosszabb időre lekötötte magát, tehát: részvénye zártak. A lejegyezhető nyilvános részvények jegyzési kurzusa 118 százalék, tehát az előbb zártaknál 3 százalékkal több darabonként. Ezzel szemben ezek bármikor eladhatók. Németországban, valamint a többi tőzsdepiacokon tekintélyes különbség lesz zárt- és szabad részvények között. Mi azonban romániai barátaink számára — mondotta — megfelelő vételkedvet, de egyben előnyt is akartunk biztosítani.

— Örülök — fejezte be Gutmann igazgató — hogy ezévi romániai utazásom alkalmával Aradvárosát meglátogattam, amely egy szép, kulturált hely benyomását tette rám. További utamon Temesvárt, Nagyszombat és Brassót óhajtom meglátogatni. Legjobban annak örültem, hogy a termés végre részben jónak ígérkezik, bár az árak eléggé alacsonyok. Az ezáltal várható exportfelesleg kétségtelesen új felvirágozást biztosít Romániának.

Schacht lesz a nemzetközi jóvátételi bank elnöke.

Hágából jelentik: A nemzetközi jóvátételi bank október 3-án vagy 4-én tartja alakuló ülését Wiesbadenben vagy Baden-Badenben. Az elnök valószínűleg dr. Schacht Hjalmar, a német Birodalmi Bank elnöke lesz. Az alapszabályok kérdésében eddig hatvan módosító javaslat érkezett be. A banknak 16 igazgatósági tagja lesz, akik közül három francia és három német foglal helyet az igazgatóságban.

Az egyoldalú trágyázás következményei

Rotli Károly agrármérnök, Mediás.

Az itteni talajok általában mind szegények nitrogén- és phosphorsavban, viszont csak az ugynevezett káli-növények, mint a burgonya, répa-félék, lucerna stb. termeszésénél áll be a talaj káliumsége. Ezért nem meglepő, ha a többi műtrágya használata mellett kálium-trágyázásra nem fektetünk nagy súlyt. E tápanyag némi kevésbéde egyelőre nem okoz nagyobb gazdasági hátrányt, legfeljebb a fentemlített káli-növények kisebb terméshozamában mutatkozik. Másként áll azonban a helyzet a nitrogén (N) és a phosphorsavnál (P₂O₅). Például hogyan reagálnak növényeink mondjuk akkor, ha egyrészt elhanyagoljuk a nitrogén-trágyázást és egyoldalúan csak phosphorsavat nyújtunk? A talaj N-hiánya dacára bizonyos mérsékelt terméshozamot mutatkozik, ha phosphorsavat viszünk a talajba. A növény egyidejűleg alkalmazkodik a rendelkezésre álló tápanyagviszonyokhoz, N-éhségét mérsékli s annál mohóbban veszi fel a rendelkezésre álló phosphorsavat. Önmaga felépítéséhez a testében még felraktározott nitrogénrezervátot felhasználja, úgyhogy ilyen körülmények között is elérhető terméshozamot. Amint ezt Mitscherlich felismerte, a Liebig-féle minimumtörvény merev formáit meg kellett változtatni. E törvény szerint ugyanis a termés nagysága mindig a minimumban előforduló tápanyagtól függ, úgyhogy például nitrogénhiány mellett egyoldalú phosphorsavtáplálással további termésemelkedés nem volna elérhető, hanem a nyújtott phosphorsav a talajban kihasználatlanul maradna. Mielőtt tehát ismeretessé vált a növénynek ama tulajdonsága, hogy a tápanyagviszo-

nyokhoz alkalmazkodni tud, azt a hamis eredményt vontuk le az egyoldalú phosphorsavtáplálás folytán terméshozamotól, hogy a talaj nitrogénben bő, de legalább is felesleges a nitrogén pótlása. Ez a megállapítás annyival is kellemesebb volt a gyakorlati gazdára nézve, mert a nitrogén adagolása kiadástartóbbt jelentett, amit meg lehetett takarítani. A következtetés azonban hamis lévén, a talaj fokozatos nitrogén-szegényedéséhez vezetett, ami végeredményben csökkenő termés-eredményekkel jár.

(Befejezés köv.)

= ZÜRICHBEN NYITÁSKOR 3.07.50, ZÁRLATKOR 3.08 A LEJ.

= Bucuresti-i tőzsdezárlat. Devizák: Páris 6.59, Berlin 40.09, London 816.37.50, Newyork 166.95, Milánó 8.84, Zürich 32.45.50, Prága 4.98.50, Bécs 23.68, Budapest 29.37.50, Varsó 19. Valuták: Márka 39.95, sterling 813, francia frank 6.58, svájci frank 32.50, olasz lira 8.78, dollár 167.20, osztrák schilling 23.75, magyar pengő 29.50, csehszlovák korona 4.95.

= Megállapítják a CFR vagyonát. Bucurestiből jelentik: A CFR-nél nagy munka folyik a leltár összeállítása körül. Az összes leltárok felvételéből megállapítják az államvasutak vagyonát, amelyet 250 milliárdra becsülnék.

= Piaci árak. Burgonya 3—4 lej, zöldbab 12—15 lej, tehénturó 12 lej, juhturó 48 lej, vaj 100—120 lej, alma 4—8 lej, körte 5 lej, szilva 7—8 lej, szőlő 7—10 lej, barack 17—20 lej kilogrammonként, tojás 2.40—2.50 lej darabja, tej fel 37—40 lej, tej 7—8 lej literje. A baromfi piac árai: sovány liba 320—330 lej, sovány kacsa 120—140 lej, tyúk 130—140 lej, csirke 60—80 lej párja, kövér liba 660—700 lej, kövér kacsa 280—300 lej darabja. A gabonapiac árai: buza 500—520 lej, rozs 380—400 lej, árpa 320—350 lej, ujtengeri 320—340 lej, régi 440—450 lej métermázsánként.

Özvegy WEISZ IZIDORNÉ szül. NAGY IDA úgy a saját valamint alulírottak és a rokonság nevében mély fájdalommal tudatja, miszerint hőn szeretett férje,

WEISZ IZIDOR

úr

életének 73-ik évében f. hó 27-én d. u. 3 órakor elhunyt.

A megboldogult földi maradványait az izr. sirkert halottas házából f. hó 29-én, vasárnap délután 5 órakor fogjuk utolsó utjára kísélni.

Eletedben a pihenést nem ösmerted, a Mindenható adjon csendes pihenést drága halmvainak.

Weisz Mór, livére.	Schwarz Hermann
özv. Klein Henrikné szül. Weisz Riza nővére.	Schwarz Adolf
Kálmán Ferenc özv. Sándor Jakabné	özv. Weisz Márkné
Mahler Ignác unokadöcséi és unokahugai.	Spitz Hanna
	Spitz Ida
	unokadöcséi és unokanővérei.

Schwarz Simon,
Fiai és Társa cég
mély megilletődéssel tu-
datja, hogy cégtagja

Weisz Izidor

úr

f. hó 27-én, élete 73. évében visszaadta nemes lelkét teremtőjének.

A megboldogult hosszú évtizedeken át fáradhatatlan szorgalommal és körültekintéssel vett részt üzletünk irányításában és fejlődésében, miért is őt örök hálánk kíséri.

Emléke mintakép gyanánt fog bennünk élni.

Arad, 1929. szeptember 27.

Schwarz Simon,
Fiai és Társa cég
alkalmazottai fájdalmas szívvel jelentik, hogy forrón szeretett jó főnökük

WEISZ IZIDOR

úr

a Schwarz Simon Fiai és Társa cég tagja, f. hó 27-én d. u. 3 órakor örök nyugovóra tért.

Az eltávozottban igaz és szerető jóakarónkat veszítettük el, kinek példás szorgalma és fáradhatatlan munkássága előttünk örökké mintaképül fog szolgálni és emlékeit mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni.

Arad, 1929. szeptember 27.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

SZOMBAT, szeptember 28.

Bucuresti. 18. Rádió-hangverseny. 19.15. Rádió-hangverseny. 23.15. Gramofonzene. — Berlin. 15. Gramofonzene. 17. Ünnepi hangverseny a magdeburgi sportmillit alkalmából. 19.40. Maria Proeiss hangversenye. 21. Ünnepi hangverseny. Frankfurthól a szocialista kulturegyesületek által kiírt zenepályázaton díjat nyert művekből. 01.30. Táncczene. — Belgrad. 13.45. Rádiókvartett. 18.30. Zenekari hangverseny. 21.30. Offenbach: „Signor Fagotto“ című operettjének előadása. 23.45. Cigányzene. — Leipzig. 12.30. Ünnepi hangverseny. 14. Gramofonzene. 15.30. Ifjúsági barkácselőőra. 17.30. Délutáni hangverseny. 21. Ünnepi hangverseny. 22.30. Rádió-kabaré. — Milano. 12.15. Gramofonzene. 13.30. Déli hangverseny. 17.30. Gyermekkarének. 18. Rádió-kvintett. 21.30. Zenekari hangverseny. 24.15. Szórákzóató zene. — Mor.-Ostrava. 10. Egyházi zene. 13. Déli hangverseny. 17.30. Katonazene. 20—23. A prágai műsor közvetítése. 23.25. Kávéházi zene. — Róma. 14.15. Rádió-trió. 18.30. Délutáni hangverseny. 22. Rádiókvartett. utána Macterlinck „Beatrix nővér“ című misztériumának közvetítése. — Budapest. 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 13.05. Farkas Jenő cigányzenekarának hangversenye. 18.10. Az Országos Cserkészszövetség előadása: vitéz Faragó Ede országos vezető tiszt: „Beszámoló a nyári cserkész táborokról.“ 18.45. A Fejes szalonzenekar hangversenye az Ortenide kávéházból. 19.45. Kontz Endre dr., miniszteri tanácsos felolvasása: „Az automobil mint sport- és mint közlekedési eszköz.“ (I. rész.) 20.40. A Budai Dalárda hangversenye. Vezényel: Szeghő Sándor karnagy. 21.45. A Lengyelországban rendezett nemzetközi kiállítás alkalmából „Lengyel est“ a Studióban. Dalok, versek, zenekari számok és Lengyelország méltatása. Utána Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye.

VASÁRNAP szeptember 29.

Bucuresti. 12.30. Egyházi hangverseny. 13.15. Rádiózenekar. 18. Marco-zenekar: könnyű zene. 19. Szavallatok. 19.15. Marco-zenekar (folytatás). 22. Kinsky-Nuzacewsky Nina zongorahangversenye. 22.45. R. Schifton baritonének hangversenye. 23.50. Időjárás hírek. — Berlin. 20.20. Szarvasbögés a berlini állatkertből. 21. Könyv zene. 1.30-ig Dajos Béla zenekara koncertjei ad. Deutschlandsender: 21.00. Hangverseny

Szék György vezényletével. — Belgrad. 21.30. Hangverseny. 22.45. Poca Petrovics Péter: „A hármak“ c. háromfelvonásos vígjátéka. 23.15. Népies fuvolajáték. — Kassa. 21.05. Vonósénekkar. 22.00. Hangverseny közvetítése Brünnből. 23.15. Helyi hírek. 23.20. Kávéházi zene Pozsonyból. — Königsberg. 17.00. A házzenekar hangversenye. 20.40. Orgonazene (gramofonon). 23.30. Táncczene. — Lahti. 20.10. A házzenekar hangversenye. 22.00. Finn zene a házzenekar előadásában. — Milano. 21.25. Hangverseny. — Lipce. 20.30. Lehár Ferenc-est. 23. Időjelzés, hírek, táncczene. — Nápoly. 22.02. Fall: A dollárherceg c. operettjének előadása. 24.00. Jazz-zene. — Prága. 17.30. Hangverseny. 19. Német hírek és Rotter, a prágai német színház tagjának hangversenye. 20.10. Könyv zene és hegedűhangverseny. 23.20. Kávéházi zene. — Wien. 11.20. Orgonahangverseny. 12.00. A bécsi filharmonikusok hangversenye. 15.00. A bécsi kerékpárverseny helyszíni közvetítése. Majd délutáni hangverseny. 18. Kamarazene. 19.00. Deila Alten kamarazenei dalstje. 19.30. Kallenecker János irodalmi előadása. 20.05. Időjelzés, időjárás. 21.10. Suppé „Flotte Bursche“ című operettje. Utána operett részletek. — Budapest. 10.00. Újsághírek, kozmetika. 11.00. Reioramátus istentisztelet a Kálvintéri templomból. 13.00. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána: A m. kir. Operaház társulat alakult zenekari hangversenye. 16.30. A m. kir. Földmívelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata. Zaika Zsigmond ny. m. gazd. akad. igazgató: „Hogyan védekezzünk a borbetegségek ellen.“ 17. Rádió Szabad-Egyetem. 1. Magyar népdalokat énekel dr. Molnár Imre. Zongorán kísér: Polgár Tibor. 2. Hell Lajos igazgató előadása: „A gyümölcsértékesítés“. 3. Magyar népdalokat énekel dr. Molnár Imre. Zongorán kísér: Polgár Tibor. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 18.15. Bodán Margit magyar dalstje. 19.45. Zagon István vidám karcolatai. 20.15. Sport- és löversenyeredmények. 20.35. Kabaréelőadás a Studióból. 22.45. Gramofonhangverseny.

Sport.

O AAC—Banatul bajnoki mérkőzés vasárnap délután fél 5 órakor lesz Kisszentmiklósön. Direkt autobusz közlekedés az Szabadság-térről a pályáig.

O Az Aradi Meteor Kerékpár Egyesület e hó 29-én tartja meg motorkerékpárszakosztályának 75 kilométeres megbízhatósági motorversenyét. Indulás vasárnap délelőtt 10 órakor a Radnai-úti Ablonczy-garagetől és érkezés fél 1 és 1 óra között ugyanoda. Utirány: Mikalaka, Lipova, Szépfalu, Ujarad, Arad a városon keresztül. Nevezések eddig is nagyszámban történtek.

43 éve
MIRDENNYEN
Aradi Közlöny-ben

Őszi butorvásár!

Gyári árak. Saját készítményű hálók, ebédlők, uriszobák, kárpitos munkák állandóan nagy választékban készen. Vételkötelezettség nélkül megtekinthetők.

Bruckner Lipót butorgyár

Strada Ioan Calvin 15.

Tulajd.: Özv. Vajna Adolfné.
Vasuton 45%-os fuvarkedvezmény.

3 szobás modern
balkonos szeglet lakás
november 1-től kiadó.

Str. Marasesti (Kossuth-u.) 36. 4. 5/32

Mozi.

xx A végzet ellen nem lehet küzdeni. Ez a motója Greta Garbo legújabb filmjének. A végzetnek, amelyet méltán a szezon legnagyobb slágérének lehet nevezni s amelyet ma este mutatott be a Central-mozgó, Greta Garbo, az asszonyi szenvedély megtestesítője, hiába küzd szerelméért, hiába harcol azért a férfiert, akiért egész lényé lángol, az utolsó percben, a beteljesülés küszöbén, a végzet megakadályozza a szerelmesek egyesülését. A rendkívül izgalmas cselekményű film főszerepeit világhírű mozsztárok alakítják, így Greta Garbon kívül John Gilbert, Lewis Stone, Dorothy Sebastian és ifj. Douglas Fairbanks játszanak a nagyszerű drámában. A városi mozik igazgatóságának nagy áldozatok árán sikerült lekötni a filmet, amely Greta Garbo legjobb alakítását örökíti meg és az egyhangú tetszés, amellyel a közönség A végzet-et fogadta, bizonyította be, hogy az áldozat nem volt hiábavaló.

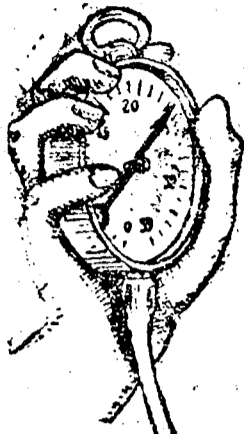
A szerkesztésért felelősen
SALGÓ HENRIK
tel.

URODONAL

megakadályozza az érlelmeszesedést.

Közlemények:

Az orvostudományi egyetemen (1908. nov. 10.)
A tudomány egyetemen (1968. dec. 14.)

Az ütőerőn észlelhető jelek árulják el az érlelmeszesedést.

18

nagy jutalomdíj

Az érlelmeszesedés kezelésének első útja az ütőerek összenövésének megakadályozása az érlelmeszesedés kezdő periódusában és leküzdése a húgysavaknak, a legfontosabb tényezőnek, mely a képződésüket előidézi. Ez legjobban az „URODONAL” használata által történik.

Professzor FAIVRE, a pottiersi egyetem belgyógyászati klinikájának tanára.

Idegbántalmak
Rangátváltások
Reuma
Érlelmeszesedés

Figyelje ütőereit és artériáinak öregedését.

Apolja az artériákat „URODONAL”-al és ezáltal elkerüli az érlelmeszesedést, amely a vér útjait úgy megkeményíti, hogy az olyaná válik, mint a pipa csatornája, amely szétmálló és töredező.

4181

Stab. Chatelain, Páris. Romániai képviselő „STANDARD” drogéria Bucuresti, Str. Zorilor 2.

MIRJAMOK

egyszerű és díszes KIVITTELBEN KAPHATÓK:

NAMÉNYI könyvtárcsésben. 516

Diana-fürdő

újnan berendezve, egész nap nyitva.
Leszállított fürdőárok

Prés-almát

vaggonfételekben
vásárolunk.
Ajánlatok:
GOLDSCHMIEDT BANK R.-T. Arad
cimre küldendők.

SZÜRETI HIRDETMÉNY.

Covasint községben a szüretet a vinellerek és csüszök f. évi október 17-én kezdehetik meg, míg a szőlőtulajdonosok csak f. év október 21-iki kezdette, szüretelhetnek. — A szőlőtulajdonosoknak nem szabad előbb megkezdeniük a szüretet, míg a hegyközségi adót le nem fizették. Az, aki a fenti dátum előtt kezd szüretelni 500 lei pénzbüntetést kell hogy fizessen és az elnök a fent meghatározott dátumig a további szüretelését felfüggeszti. Nicolae Bradean, hegyközségi elnök. 5125

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5. Lej, vastagabb betűvel 8. illetve 10. Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyegzővel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok keljes levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

JARNA levelét sürgősen vegye át Hóvirágtól. 5119

HÁZASSÁG.

FÉRJHEZMÉNNE fiatal, csinos földbírtokos leány háromszáz holdas gazdasággal ismerkedést létesít: Selestyén Imre irodája Budapest, Király-uca 31. 5054

ALKALMAZÁS.

JÓZANÉLETŰ idősebb péksegéd, ki e munkában teljesen jártas, felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában 5097

MUNKÁSNÖKET felvesznek, volt Radnai-ut 42. 5128

ELŐKELO biztosító társaság magyar, német gép- és gyorsírásban perfekt fiatal hivatalnoknőt akceptál. Jelentkezni Str. Moise Nicoara 1. Binz-ház. 5131

MAGAS ÉS FIX JUTALÉKRA

keresünk műértékű cikkek az egész országban való terjesztésére jömezielésű románul beszélő, agilis hölgyeket és praktikus, magánfelek, állami és magánintézetek látogatására. 5129
Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

LAKÁS.

VÁROSHÁZZAL szemben szép uccai szoba, fürdőszoba használattal, 1 esetleg 2 személynek azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4875

HÁROM szép uccai szoba hallal, fürdőszobával november elsejére kiadó. Str. Consistoriului 2. Szántay-palota, I. em., 5104

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KERESEK használt, de jó állapotban lévő biliárdasztalt. Cim Sambura, volt Kosuth-uca 4. 5127

PRIMA uradalmi tejre, mely házhoz szállítatik, előjegyzést elfogad házmaster, Bulev. Carol 36. 5115

KIS „Meteor” kályha eladó Reg. Ferdinand 1. „Uranul” irodában. 5130

ELADÓK kitünő állapotban lévő 4x3 keleti figurális Tebris perzsa szőnyeg, intarziás antik empir szalon könyvszekrény, komódok, varrósasztalok, órák, bőrgarnitúra, Biedermyer szalónok, réz-ágy, ebédlő, szalon berendezések, kredencek, asztalok, fotelok, zoblain-képek, festmények, tükrök, perzsabunda, antik sálak, szőnyegek, bőröndök, dísztagyvak, stb. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1454

Tuzifa,

bükk, cser, gyertyán hasáb és dorong

ugy vagonfételben mint detailban a legjobb minőségben és a legolcsóbb napi árakon kapható

Seidner Bernát és Fia
cégnél Arad,
Cetate Veche (Ovár-tár.)
Telefon 507. 5138

Mielőtt női, férfi vagy gyermek harisnyát, szettet Bogyó A.

puflvert, kötött kabátot, selvem vagy érna reform nadrágot, szánt. ryak-kandó vásárol, kérem meggyőződni meglepő olcsó áraitól!

ARAD.

Str. Eminescu 12.

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni!
(Szabdság-tér) 10. szám.

OKTATÁS.

MAGANTANULÓK bel- és külföldi vizsgákra felelősség mellett előkészülhetnek. Steiner tanár intézetében, Str. Popa J. Rusu 3. 5099

Szántó László

a Városi Színház karmestere
zongora-órákat ad.

Ertekezni lehet: Bulev. Carol 70., I. em., vagy a színháznál.

Könnyű, modern MOTOREKE

45 HP. eladó.

szánt 12 colig. Cserélek is habás autóval, esőpáncsokkal, vagy traktorral. Borszántást vállalok. 5118
SZTAREK Macoa, Jud. Arad.

Séga, volt Koszoru-uca, a Textil- és Neuman-gyár közelében, 102. számú urilakásos ház, cca 40 □-öl telekkel, október elsejétől kiadó vagy eladó. — Ugyanabból a telekből esetleg 250 □-öl eladó.
Ertekezni: 4997

Calea Saguna 99 sz.
volt Varjassy Lajos-uca

Szerencsés jövőt!

és nyugodt létet érhet el

Hugo Horwitz & Co., Wien, I.,

Franz Josefs-Kai 65.

által, amennyiben Ön a fonyereményt

800.000 schillinget = 20.000.000 lejt megnyeri.

Az osztrák osztálysorsjáték a legjobb a világon.
84.000 sorsjegy. 42.000 nyeremény.

A sorsjegyek felét kihúzzák. — Rendeljen azonnal és szerencsét csinál.

Az osztrák sorsjáték nyereményei:

S. 500.000 = Lej 1.500.000, S. 300.000 = Lej 7.500.000,
S. 100.000 = Lej 2.500.000, S. 80.000 = Lej 2.000.000,

stb. stb.

Össznyeremény:

S. 11.172.000 = Lej 280.000.000.

I. osztály huzása 1929. november 19-21.

A sorsjegyek ára: 1/1 S. 40.— 1/2 S. 20.— 1/4 S. 10.—
L. 1000.— L. 500.— L. 250.—

Minden rendelést azonnal végrehajtunk. Fizetés a sorsjegyek vétele után de tanácsos az összeget előre beküldeni, esetleges késelemek elkerülése miatt. Huzás után felszólítás nélkül küldjük a hivatalos sorsolási listát.